

SUB IMPERIUL LIREI... Scriitori consacrați și ...scriitori în devenire

Poezia nu are nevoie de prezentare. O trădează cuvintele poezilor îndrăgostiți de viață și de frumos. La Sibiu a fost, în 27 mai 2022, nemaipomenit de frumos. Un eveniment cultural organizat, în colaborare, de Cenaclul „Radu Theodoru” Sibiu, Cercul Militar Sibiu, revista „Rapsodia”, Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Sibiu, și Editura CronoLogia Sibiu. Rolul de moderator al evenimentului a fost asumat de către redactorul șef al revistei „Rapsodia”, poetul Ioan Gligor Stopița. Evenimentul a debutat cu prezentarea celui mai recent număr al revistei „Rapsodia” (mai 2022, nr. 213), apărut într-o formă grafică deosebită. Fără nicio îndoială, este meritul lui Ioan Gligor Stopița de a menține o revistă de cultură care prezintă, lunar, evenimentele marcante ale Sibiului, de optsprezece ani, ilustrând activități definitorii pentru toposul sibian. În acest context, actorul Cătălin Neghină, renumitul actor al Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, a recitat poemul lui Nicolae Munteanu, senior „Rapsodia”, intitulat *De-ale umoriștilor*.

„Cartea poemelor târzii” de Lazăr Zăhan a fost primul volum prezentat publicului de către prof. Silviu Guga și prof. Maria-Daniela Pânăzan. Această carte, apărută în 2021 la CronoLogia, completează fericit opera autorului sibian. Poet și prozator consacrat, Lazăr Zăhan se plasează sub zodia melancolicului pur, a poeziei frământate de timp și de mărginire. Într-o „absidă” a timpului, lira poetului evocă clipe de profundă trăire, în care se scurge, diafan, „evanescența lucrurilor”. Cătălin Neghină a interpretat magistral poeme alese cu grijă din volumul poetului Lazăr Zăhan, care au impresionat asistența. În cuvântul autorului „poemelor târzii” a fost reamintit un celebru dicton: „În chip poetic viețuiește lumea”, Lazăr Zăhan insistând asupra faptului că această carte este rodul unei perioade dificile, pandemia, care a influențat existența lumii întregi.

Au fost lansate apoi alte două volume publicate de Lőrinczi Francisc-Mihai: *De aproape* (eseuri) și *Amiezi cu mocaniță și cu libelule* (poezii). Primul volum surprinde cititorul, specializat sau nu, prin maniera originală în care sunt prezentați cei 25 de autori ale căror opere deschid universuri de așteptare inedite. Autorul eseurilor analizează, de cele mai multe ori cu un ochi critic sensibil, teme textuale și considerații subiective care particularizează lecturile și interpretările într-un stil

pe care-l pot considera deja personal, inconfundabil: Nicolae Băciuț, George Căbaș, Zenovie Cărlugea, Nicolae Crepcia, Dumitru Cristănuș, Maria d'Alba, Theodor Damian, Ladislau Daradici, Mirela-Ioana Dorcescu, Răzvan Ducan, Ion Horia Groza, Dumitru Ichim, Valentin Marica, Ioan Mărginean, Florin George Moldovan, Olimpiu Nușfelean, Aurel Podaru, Ioan Popa, Constantin Stancu, Ioan Gligor Stopița, Nicolae Suci, Virgil Todeasă, Ovidiu Vasilescu, Letiția Vladislav, Lazăr Zăhan. Pentru a da farmec prezentării, autorul (de comun acord cu

editorul) a propus o manieră originală, care a emoționat publicul, printr-un recital inedit din lirica lui Dumitru Ichim, unul dintre autorii care se bucură de mai multe studii eseistice inedite publicate în acest volum.

Prezentarea volumului de poezii „Amiezi cu mocăniță și cu libelule” s-a bucurat de o analiză pertinentă și emoționantă, realizată de prof.univ.dr. Anca Sîrghie, care a remarcat, în cuvântul domniei sale, că poezia a înfrumusețat seara sibienilor, prin cărțile prezentate. Dincolo de faptul că este un pasionat recitator (așa cum a fost cunoscut la început), poetul Lőrinczi Francisc-Mihai este un admirator al Văii Hârtibaciului, dar și al Sibiului, aceste toposuri fiind seva inspirației sale. Fascinat de Vale, de „amiezile” care vin ca o pecetluire a operei, autorul creează broderiile „mocăniței” și libelulele cuvintelor dezvăluind un iubitor al metaforelor. Am reținut o propunere interesantă a doamnei profesor: „Un adevărat ciclu autonom ar putea constitui cele 32 poezii formate din distihuri și intitulate „Respirare”, exercițiu liric de metaforizare ingenioasă, pe care l-aș propune tinerilor studioși din licee și facultăți de profil”. Volumul se bucură și de o copertă originală, atât coperta 1, cât și coperta 4, reproducând picturi semnate de fiica poetului, Francesca-Anamaria, elevă la Colegiul Național „Gheorghe Lazăr” din Sibiu.

Au luat apoi cuvântul Ioan Gligor Stopița, Mihai Posada, Sebastian Doreanu, Victor Albu și autorul care a mulțumit tuturor pentru aprecierile despre carte. Cătălin Neghină a recitat poeme alese din volumul lansat și a sensibilizat publicul cu timbrul său inconfundabil. În cuvântul său, domnul Mihai Posada a subliniat matricea lirismului, de esență metaforică, evidențind versuri de forță artistică memorabilă. De asemenea, este apreciată coperta cărții, respirațiile care poartă semnul măsurii liricii și este sugerată ideea că lirismul poetului are substrat creștin, aspect evidențiat prin secvențe relevante. În intervenția sa, Sebastian Doreanu, președintele Cenaclului „Mircea Eliade” din Denver – Colorado, a adresat salutul său și al reprezentanților

Cenaclului, a insistat asupra bucuriei de a descoperi că în sală sunt prezenți mai mulți tineri, astfel întâlnirile și prezentările căpătând sens. Despre poezia lui Lőrinczi Francisc-Mihai a vorbit la superlativ, comparând-o cu florile de cais și de cireș, „o bucurie de primăvară”, ale cărei petale coboară în inimile cititorilor, mai ales prin cele 32 de „Respirații” care te îmbogățesc ca om.

Momentul final, al autografelor, a încheiat o seară culturală frumoasă, în care aplauzele se cuvîn atât organizatorilor, poezilor și prezentatorilor cărților, dar și publicului select. Mulțumim pentru participare domnilor profesori, colegilor, copiilor care au trăit emoția poeziei pentru 120 de minute din existență: Iulia Zăhan, Nicolae și Marilena Suci, Lia Chișu, Rita și Bogdan Federeac, Adriana Baldean, Radu Velica, Sanda Cristea, Florica Igritan, Mirela Cioran, Lucia Muțiu și soțul ei, Mirela Mărgărita, preotul Păpară, Neli Rusu, Monica Marin, Mia Săcelean, George Căbaș, Mihaela Dimitriu, Ilarion Bârsan, Cosmina Frățilă, Tița Maria Posada, Dana Nica, Andreea Băilă, Daniela Loloiu, Diana Zăgan, copiii talentați și minunați: Maia, Cezara, Cristiana, Sara, Larisa, Francesca, Cristian și Bogdan. Mulțumim pentru fotografii domnului Ștefan Trihenea.

„Pentru a asculta cum se cuvîne vorba ... *în chip poetic locuiește omul* ... , trebuie să o restituim poeziei, însoțind-o cu gândul nostru” ar spune Heidegger. Pentru două ore, am locuit, în 27 mai 2022, la Cercul Militar din Sibiu, *în chip poetic lumea*....

Maria-Daniela Pănăzan

Trăind în magia cuvintelor, dar și a muzicii: Maia Loloiu, Cezara Răcuciu, Francesca Lorinczi, Cristian Băilă, Larisa Radu, Cristiana Damian și Bogdan Zăgan.

